

תצפית

(כפ הזכויות שמורות)

האמריקני יגיע שוב למרחב. חידושן של פעולות האיבה המצריות בגבול רצועת עזה, ומיקוש הדרכים בצד הישראלי של הגבול, העמידו במצב מוזר ביותר את כוח החירום של האו"ם, החונה ברצועה בעיקר כדי למנוע תופעות כאלה. הנגראל אדיסון ל. מ. ברנט, מפקד כוח החירום, ניסה השבוע לבוא במגע בעניין זה עם נציגים ישראליים בדבר הגבוה ביותר, אך ללא הצלחה. לעומת זאת, מחזיק האמריקני באופן אישי בהבטחה של שלים מצריים גמאל עבד אל נאצר, כי פעולות האיבה בגבול לא יחודשו. האמריקני יצטרך לבוא כדי לדרוש את פרעון ההבטחה, יבקר כנראה הן בקאהיר והן בירושלים.

ישראל תחזור ותסרב להצבת כוח האו"ם גם כנר הישראלי של הגבול, בעיקר באיזור ניצנה. אין כמעט ספק כי האמריקני, בביקורו זה, יחזור ויעלה את דרישתו בעניין זה, אך עם ממשלת ישראל מנוי וגמור להמשיך בסירוב מוחלט. לעומת זאת עשויה ישראל להסכים למתיחת גדרות במקומות שונים, מועדים לפורענות, בגבול שבין לבין מצריים.

ייתכן כי תשמע בעתיד הקרוב ביותר על פעילות ישראלית דיפלומטית נמרצת במוסקבה. ממשלת ישראל, שייחסה רצינות מרובה לידיעות בדבר התקרבות של צוללות סובייטיות לחופי מצריים, נתנה הוראות לפעולות דיפלומטיות תקיפות בעניין זה, אם כי אופייני וטיבן של פעולות אלו מוזק לעת עתה בסוד.

יחסי ישראל-צרפת ייכנסו למוכך במידת-מה, בעיקבות חילופי הממשלות בצרפת. למרות ההכרזות הרשמיות בדבר המשך מדיניות הידידות הנוכחית, נודע כי ממשלתו החדשה של מוריס בורג'ס מונורי תנסה קודם כל להבטיח את האינטרסים הצרפתיים-המזרחיים בי תעלת-סואץ, גם אם הדבר עלול להתייבא בבחזית תביעותיה של ישראל לחופשי-שיט בתעלה.

צפויים חילופי גברי בי סיעת מפא"י בכנסת. פירסום המכתב של חבר מזכירות מפא"י בהארץ עלול להביא להתפטרות של אחד מבין ח"כי מפא"י, מהאחרונים ברשימת המועמדים שנכנסו לכנסת.

מפ"ם תחריף את עמדתה האופוזיציונית בהסדרות וי במוסרתייה. מנהיגות המפלגה מקווה לתת בכך פיצוי חלקי לאותם חברים מן השורה, שראו את עצמם נפגעים מהשלמתה של מפ"ם עם דוקטרינת אייזנהואר והישראלות בקואליציה הי ממשלתית.

צפוי סיכסוך בקשר למוי לוי מקומו של ד"ר אהרן בארט המנוח בהנהלת בנק לאומי לי ישראל. צירופו של ד"ר ישעיהו הר" ברט פרדד מהמפלגה הפרוגרסיבית למוי עצת המנהלים של הבנק, לא פתר את הבעיה של מילוי תפקיד המנהל הכללי, למשרה זו לוטשים הדתיים עניינם, כי סבורים הם שהוא שייך להם מאחר שגם בארט היה חבר המפלגה הדתית לאומית. מועמדם של הדתיים לתפקיד זה הוא יושב-ראש הנהלת בנק הדואר, ד"ר יצחק אונסס נבנאל, מירושלים. מאידך, תובעים הציונים הכלליים את המקום למען ד"ר פרץ ברנשטיין, אותו הם מציעים למנות לנשיא הבנק.

תביעותיהן של מפלגות-המיעוט הקואליציוניות בקשר לשיתופן בנציגויות הדיפלומטיות של ישראל עשויות לבוא על סיפוקן. החידוש העיקרי בעניין זה, יהיה מינויים של כמה נספחים לענייני דת בארצות הנגוש המזרחי, ובעיקר בפולין, שהיא מדינה אשר בה לא נשארו רבנים. מפ"ם ואחדות העבודה תזכנה בתפקידים רגילים שונים, בתוך הסגל הדיפלומטי, שיעבור בקרוב תהליך של אייגנון מחדש.

תוכנית כלכלית חדשה, למווח של חמש שנים, תוצע עידי שריהאוצר לוי אשכול ושר המסחר והתעשייה פנחס ספיר. תוכנית זו תקיף את כל הבעיות של העלאת-השכר, מדד יוקר-המחיה, הסובסידיות והשקעות-הון. התוכנית תימטר על-ידי השניים לעבודה המפורט של ועדה מיוחדת, עם שובו של אשכול ממסעו לגיוס כספים בארצות-הברית.

הממשלה תציע תוך החודשים הקרובים חוק שבת ארצי. חוק זה יטייל, כפי שאפשר לראות כבר עתה, הגבלות רבות על התחבורה בשבת ויחמיר בעניין הפעלתם של מפעלי-פיתוח ביום זה. חוק זה יתקבל כדי לפצות את הדתיים על נאמנותם לבג'גוריון בימי המערכה הפוליטית שבעיקבות מבעע סיני. הדתיים עומדים בתוקף על הגשת החוק, שהיה אחד מתנאיהם בכניסתם לקואליציה הנוכחית.

לא תהיה הפרעה בקרב על השלטון בציונים-הכלליים אלא ברגע האחרון לפני הועידה. גם בקנה-מידה ארצי אין אף לטיעה אחת רוב מובטח, וההכרעה תהיה בידי קבוצות-הביניים הקטנות, המבקשות כל אחת להשיג לעצמה את המכסימום במקדומי-מכר. יתכן כי המפתח בידי נחום חת, השולט על 45 צירי חיפה, ובידי קבוצת דאנסקי, שיש לה 60 צירים. מי שינצח יצטרך לשלם מחיר עצום לקבוצות השונות.

שתצטרך לשלם את הנזקים שיגיעו, כנראה, ל-50 אלף ל"י. התלוצץ עתונאי חיפאי: "באידיש אומרים ששריפה גוררת עושר". השאלה הגדולה נשארה: עושר למי?

אנשים

האיש מדמאר

אנשי דמאר חושבים את עצמם לפקחים שבכני תימן, כאשר בא פעם איש-דמאר לצנעה, כך הם רגילים לספר, שאל אותו הצנעתי אם הוא מבקש לשתות קפה או תה. "עכשיו קפה", השיב הדמארי. "את התה אשתה אחרי ארוחת-הצהריים שאתה מכין לי".

אולם זכריה דמארי העדיף את ההגינות על הפקחות. הרב בן-הרבנים לא הפך את תורתו קרדום לחפור בו, התפרנס בדמאר מתיוון כלי-הנשק של שכניו הערביים. יתכן שבניתיים גם היריה על טיבם של כלי-נשק אלה כי באחד הימים, לפני 32 שנה, לקח את ילדיו, בנייהם הילד סעדיה והתינוקת שודיה ("פרח"), ועלה לראשון-לציון.

שם לא עסק עוד בנשק. הוא הפך לרב העדה התימנית, למלמד בחדר המקומי.

הרב דמארי ומשפחתו

סירה בפאריס, זמעות בראשון-לציון

אשתו, רואלה, הפכה את שמה לאיילה, והבת שודיה הפכה לשושנה.

אבא בבית-העם. למרות שהיה חרדי מאד, לא סגר את לבו בפני הקדימה. כשי שושנה בת ה-13 ביקשה לנסוע לתל-אביב ולהאזין לשיעורים בסטודיו של שלמה בן מנשה, אמן שבא מעיראק, לא הפריע בעדה. הוא לא נדהם גם כאשר החלה לשיר ברדיו, כעבור שנה בלבד, וכאשר הפך בנו סעדיה לשחקן.

אולם הוא עצמו לא הלך מעולם לתיאטרון. רק פעם אחד בחייו, בשנת 1941, הלך לבית-העם התל-אביבי כדי לחזות בסעדיה ובשושנה, שנישאה בינתיים, בגיל 16, לבן-מנשה. מאז עקב אחרי התקדמות בניו ברדיו.

גם אחרי שבני המשפחה עלו לגדולה חילונית, נשארה משפחת הרב חטיבה אחת. הבנים והבנות היו מתכנסים בבית האב, שהקשיב שעות לשיחתם, כשהיון סלחני מרחף על שפתותיו. המכה הראשונה באה לפני 20 חודש: איילה דמארי, דמות רבת-רושם בפני עצמה, הלכה לעולמה, אחרי מחלה ארוכה (העולם הזה 939).

תקליטים עיזוב. בשבת, לפני שי בוע, כרע תחתיו בן ה-72 בבית-הכנסת. כשהוא טובל מהתקפת-לב קשה הובא לבית החולים, אך ביקש לא להבהיל את בני משפחתו. "זה כלום", אמר. "רק שיבוא אלי הביתה בשבת". לא היה לו ספק שעז או יחזור לאיתנו.

ביום הרביעי המריאה שושנה לפאריס, כדי להופיע כנציגת ישראל במסיבת-השג" (המשך בעמוד 8)

מזיה שאינה נעימה לבעלי-השררה במדינה. התענינות הקהל עברה כתוצאה מכך במידה ניכרת מן היום מן אל השבועון.

ללא תנופה. תופעה זו לא נעלמה מי עיני בעלי היום-היום. במקום לתקן את הליקוי שגרם לה, עלה על דעת אחדים מהם לעבור בעצמם לטח השבועונים, להשקיע בו את עודף מרצם וכספם, להעסיק בו את מכונות-הדפוס החדשות והמיתרות שקיבלו מכספי השילומים.

בראש תנועה זו צעד מעריב, שהכריז בי תופים ובחוצרות על "סוד שבועון חדש, מעריב לנוער. תוכנית זאת היתה מבוססת על הנחה שכבר הוכחה פעמים כמוטעית: שיש לנוער ישראלי בגיל ההתבגרות שיש חייהם-העצמאיים, או חיים עצמאיים כלשהם, הקוקים לכיסוי מיוחד.

התוצאה של טעות זו היתה צפוייה מראש: מעריב לנוער זכה לתפוצה מצומצמת בלבד, שאיננה קשות את מוכרי העתונים.

מעריב לנוער לא היה שבועון מפלגתי, אף שערך מעריב פנה בבקשת-עזרה לכמה מפלגות, הבטיח להן להציל את הנוער מי השפעתו הרסנית של העולם הזה. לעומת זאת בלטה מגמתו המפלגתית של שבו עון חדש שני, שגנה אף הוא לנוער המתייבגר. היה זה תנופה, שבועון שהכריז בקולו על קולות על-צמאות, אף שנערך על-ידי תנו עת-החרות. כטכסיס מחוכם מיוחד, שם על שער גליונו הראשון את תמונתו של יגאל אלון. למרות זאת היתה התנופה של תנופה אפסית.

מחלת הזולת. גם הרפתקות שבו עוניות אחרות היו רחוקות השבוע משגשוג-השבועון המוצא על-ידי קבוצת קולק-אב-ריאל, בו הושקעו כבר למעלה מרבע מיליון ל"י, ירד לתפוצה של 3800 טפסים. שבו עון המטכ"ל, שתפוצתו עלתה מאד בימי מיבצע סיני, ירד בקיוסקים לתפוצה של פחות מ-6000 טפסים.

יהי נראה השבוע כי העתונות, הרגילה להקדיש את מיטב מרצה לריפוי כאבי ה-זולת, תיטיב לעשות אם תפנה עתה את אור הזרקור למחלותיה של עצמה.

שריפות

בעיה בוערת

לא פעם נדמה כי האהבה הלוחשת של המדינה לעולים החדשים, הבאים אליה ממר-חקים, עשויה להתלקח ככל רגע בלהבה אמיתית.

כך קרה לפני ארבע שנים, בימי העליה הגדולה. במשך חודשים נמשך הריגון על גניבת הפציי-עולים ממחסן הסוכנות בנמל יפו. אז דובר במסעום של יהודי עיראק, שבאו במטוסים, הניחו למטעניהם לבוא אחריהם באוניה. רק חלק מן הרכוש הגיע לידי בעליו.

כשהגיעו השמועות לשיאן, האורה הבעיה באור גדול, שהאיר את יפו כולה. מחסן הפציי-עולים עלה באש, ויחד עמו המחסן הסמוך של שק"ם. הסוכנות האשימה את פקדי השק"ם, פקדי השק"ם את פקדי הסוכנות, אך השופט החוקר לא מצא שום הוכחות להבערה בודון.

העולים קיבלו את שלהם מחברות הבי-סות, האש שככה. העליה הגדולה נפסקה, ועמה גם גניבת החפצים בסיטונות.

עלי להבה. השנה קרה הנס: שוב הנהה עליה המונית, הפעם מאירופה. שוב באו העולים במטוסים ובאוניות, הניחו למטעניהם הגדולים והקטנים לבוא בספינות-משא. שוב הגיע רק חלק קטן לתעודתו-חתימת הראשונה של עולים חדשים רבים בישראל היתה שוד רכושם.

כששוב גברו השמועות, החליט השבוע מנהל מחלקת העליה, זלמן שרגאי המזוקן, לעשות משהו: הוא הזמין את העתונאים כדי לרמוז להם שהמטענים אינם גשודים כלל בישראל, כי אם בצרפת הידודתית. אלא ששוב האורה הבעיה ברגע הנכון באור המסורתי: עשר שעות לפני כינוס המסיבה פרצו להבות ממחסן הפציי-עולים בכורדאני, ליד חיפה. העתונאים יכלו לעמוד במו רגליהם על הבעיה הבערת, כשהם מסי תובכים על עיי החורבות, בין הכבאים הרטובים והמיועזים.

שוב נשלח חוקר, ושוב לא גילה שום הוכחות להבערה בודון. לפי כל הסימנים, תשכה הבעיה יחד עם הלהבות, כשכל הצדדים מרוצים — מלבד חברת הביטוח.

* דבר שלא מנע בעד עורכי מעריב להכי ריז שהדפסת השבוע הראשון הגיעה ל-32 אלף, מבלי לגלות את מספרי התפוצה הממשית.

* יושבת לידו אשתו, איילה דמארי ז"ל. יושבת מימין: שושנה דמארי. עומד מימין, בחולצה הלבנה: סעדיה דמארי.